

Handläggare
Jeanette Hagberg
Telefon: 08-508 27 467

Till
Miljö- och hälsoskydds nämnden
2013-08-27 p. 10

Miljösanktionsavgift för fastigheten Stockholm Ånn 7

Remiss från mark- och miljödomstolen (M 1921-13 Avd 4)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Yrka att mark- och miljödomstolen avslår överklagandet och fastställer miljö- och hälsoskydds nämndens båda beslut av den 9 november 2012.
2. Överlämna detta tjänsteutlåtande med bilagor som svar på mark- och miljödomstolens remiss.
3. Uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.
4. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Pia Winbladh Högfors
Avdelningschef

Sammanfattning

Detta är ett yttrande till mark- och miljödomstolen (MMD) angående ett överklagat ärende om miljösanktionsavgift. MMD är första instans vid överklagan av nämndens beslut om miljösanktionsavgift.

Ärendet gäller en köldmedieanläggning med nämndens objektsid 9725 på fastigheten Ånn 7 i anslutning till Årsta sjukhem. Klagande Tuk Tuk Management AB, bedriver där livsmedelsverksamhet och får sin kökskyla från denna anläggning.

Miljöförvaltningen

Box 8136, 104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 467
Växel 08-508 28 800
jeanette.hagberg@stockholm.se
stockholm.se

Överklagandet går ut på att Tuk Tuk Management AB invänder mot att betraktas som operatör till köldmedieanläggningen. De anser att det är fastighetsägaren Micasa Fastigheter AB som är operatör och ansvarig för anläggningen och menar att nämndens krav och avgifter ska riktas mot dem istället.

Nämnden anser att Tuk Tuk Management AB är operatör och därmed ansvarig för att regelbunden läckagekontroll utförs och för att kontrollrapporter lämnas in till nämnden. Därmed anser nämnden att man gjort rätt som påfört Tuk Tuk miljöstraffavgift för ej uppfyllt krav på kontrollintervall åren 2009 och 2010 och yrkar att mark- och miljödomstolen ska avslå överklagandet och fastställa nämndens beslut.

Bakgrund

Historik om köldmedieanläggningen

Ärendet gäller en köldmedieanläggning med nämndens objektsid 9725 på fastigheten Ånn 7 i anslutning till Årsta sjukhem. Anläggningen består 44,3 kg köldmedium av typen R404A uppdelat på 6 aggregat innehållande mellan 3,3 och 13 kg köldmedium.

Tuk Tuk Management AB, som driver livsmedelsverksamhet med produktion av färdigmat och sushi i denna fastighet, har hos miljöförvaltningen varit registrerade som verksamhetsutövare för köldmedieanläggningen och livsmedelsverksamheten sedan februari 2009.

Miljö- och hälsoskydds-nämnden har inte fått in köldmedierapporter för den aktuella anläggningen för åren 2008, 2009 och 2010 En kontrollrapport avseende 2011 inkom den 4 april 2012.

Eftersom Tuk Tuk Management AB är registrerad som operatör och verksamhetsutövare för anläggningen har nämnden påfört företaget miljöstraffavgift för att inte ha uppfyllt föreskrivet kontrollintervall 2008, 2009 och 2010 respektive miljöstraffavgift avseende för sent inkommen rapport för 2011. Nämnden har också fattat beslut om timavgift enligt miljöbalken för handläggning av ovanstående ärenden.

Inom 2008 års MSA-ärende gällande ej uppfyllt krav på kontrollintervall så framförde representanter för Tuk Tuk att det

är fastighetsägaren Micasa som sköter köldmedieanläggningen och sa att de överväger att överklaga beslutet. Något överklagande av miljöstraffavgiften inkom dock inte i detta ärende.

Det överklagande som nämnden nu har att yttra sig över avser miljöstraffavgiftsärenden avseende ej uppfyllt krav på kontrollintervall år 2009 och 2010. Tuk Tuk Management AB har överklagat genom att bestrida två fakturor som avser timavgift enligt miljöbalken för handläggning av miljöstraffavgift avseende 2009 (faktura 80217498, vårt diarienumr 2012-14391) och 2010 (faktura 80217322, vårt diarienumr 2012-14395). Nämnden tolkade överklagandet som att det gällde inte bara timavgifterna utan även besluten om MSA, varför ärendena översänts till mark- och miljödomstolen för prövning.

När det gäller MSA-ärendet avseende för sent inkommen köldmedierapport 2011 så överklagades inte beslutet om miljöstraffavgift. Däremot bestrider Tuk Tuk fakturan för timavgift för handläggning av miljöstraffavgift, vilket nämnden tolkat som ett överklagande av timavgiftsbeslutet.

Sammantaget är det flera ärenden och beslut som nu ligger för överprövning hos mark- och miljödomstolen respektive länsstyrelsen. Grundfrågan är dock densamma i samtliga fall: är Tuk Tuk Management AB att betrakta som ansvarig operatör av köldmedieanläggningen med miljöförvaltningens objektsid 9725 på fastigheten Ånn 7 eller inte.

Bakgrund om miljöförvaltningens handläggning

Alla verksamheter som finns registrerade i miljöförvaltningens köldmedieregister får i början av varje år ett informationsblad med påminnelse om att utföra kontroll och skicka in den årliga köldmedierapporten till miljöförvaltningen.

Handläggningen av miljöstraffavgifter har av olika skäl släpat efter och därför kommer besluten i detta fall upp till fyra år efter förseelsen. Enligt miljöbalken kan miljöstraffavgift påföras upp till fem år efter förseelsen. I dagsläget ligger handläggningen av miljöstraffavgifter mer i fas.

Beskrivning av de överklagade ärendena

Med anledning av att köldmedierapporter avseende 2009 respektive 2010 inte inkommit, skickades underrättelser om miljöstraffavgift till Tuk Tuk Management AB den 17 oktober 2012. (Bilaga 1 och 2).

Den 31 oktober 2012 ringde VD för Tuk Tuk Management AB till miljöförvaltningens handläggare och meddelade att det är fastighetsägaren Micasa som är ansvarig för kontroll av kylar och frysar. Handläggaren meddelade då muntligen att förvaltningen behöver få in dokumentation som styrker detta, t ex ett hyresavtal eller liknande (se ärendeutskrift Bilaga 3).

Någon sådan dokumentation inkom inte och den 9 november 2012 beslutade miljö- och hälsoskyddsnämnden att påföra ovanstående verksamhetsutövare en miljöstraffavgift om 5 000 kr för att inte ha uppfyllt föreskrivna krav på kontrollintervall 2009 respektive 2010 enligt 1 § och punkt 6.2.1 i bilagan till förordningen (1998:950) om miljöstraffavgift. (Bilaga 4 och 5.)

Den 5 december (MSA 2010) respektive 11 december 2012 (MSA 2009) fattade nämnden beslut om att ta ut en timavgift enligt miljöbalken om 2 850 kr per ärende för handläggning av miljöstraffavgift.

Den 20 februari 2013 skickade Tuk Tuk Management AB genom dess VD en skrivelse till nämnden där de bestrider nämndens krav och avgifter för tillsyn/tillstånd, faktura nr, 80217322 samt 80217498. Nämnden tolkade detta som ett överklagande av beslutet om miljöstraffavgift. (Bilaga 6)

För att få ett ytterligare underlag för att bedöma om beslutet skulle omprövas eller ej, vände sig nämnden den 26 februari 2013 till fastighetsägaren Micasa Fastigheter AB och bad att få ta del av hyresavtalet. Vid samtalet meddelade Micasas representant att det är hyresgästen som har ansvar för anläggningen och hävdade att detta tydligt framgår av hyresavtalet (se ärendeutskrift bilaga 3).

Den 27 februari 2013 inkom en kopia på en del av hyresavtalet från Micasa. I en mejlväxling samma dag mellan handläggaren på miljöförvaltningen och Tuk Tuks VD framför handläggaren att vi nu fått in en kopia på hyresavtalet men fortfarande tolkar det som

att det är Tuk Tuk Management AB som är operatör. VD svarar att det är en felaktig tolkning och framför att miljöförvaltningen är välkommen till lokalerna för att titta på anläggningen. (se ärendeutskrift Bilaga 3)

Den 3 mars 2013, efter en ny förfrågan från nämnden, inkom en fullständigare version av hyresavtalet inkl bilder och planritningar från fastighetsägaren Micasa AB. I samband med detta framför Micasas representant att det bara är hyresgästen som har tillgång till utrymmet där anläggningen befinner sig. (se ärendeutskrift bilaga 3 och hyresavtal bilaga 7)

Den 27 mars 2013 översändes överklagandet till mark- och miljödomstolen.

Den 29 maj 2013 förelade mark- och miljödomstolen nämnden att yttra sig över överklagandet (bilaga 6) från Tuk Tuk Management. Nämnden har ansökt om anstånd med svar till 6 september 2013.

Tillämplig lagstiftning

Enligt Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) (842/2006) av den 17 maj 2006 om vissa fluorerade växthusgaser (EG-förordningen) ska operatören av vissa i förordningen definierade köldmedieanläggningar se till att det görs regelbundna läckagekontroller. I artikel 3 EG-förordningen fastställs hur ofta dessa kontroller ska göras.

I artikel 2 EG-förordningen fastställs definitionen av operatör som varje fysisk eller juridisk person som har det faktiska tekniska ansvaret för den utrustning och de system som omfattas av denna förordning; en medlemsstat får i väldefinierade, särskilda situationer utse ägaren till den som är ansvarig för operatörens skyldigheter.

I EU Kommissionens vägledande dokument definieras operatören närmare som den som har fri åtkomst till systemet med möjlighet att övervaka dess komponenter och dessas funktion, befogenhet att bevilja åtkomst till tredje part, kontroll över den dagliga funktionen och driften samt befogenhet (inklusive ekonomisk befogenhet) att besluta om tekniska förändringar och reparationer.

Av 29 § förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser följer att operatören är skyldig att senast den 31 mars efterföljande år lämna in en rapport från läckagekontrollen till miljöförvaltningen. Detta gäller om det i en stationär anläggning eller i en anläggning på fartyg under någon del av ett kalenderår finns minst 10 kg köldmedier som omfattas av läckagekontroll enligt artikel 3.2 i EG förordningen eller 24 § förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser.

Av 30 kap. miljöbalken och p 6.2.1 i bilagan till förordningen (1998:950) om miljöstraffavgift följer att tillsynsmyndigheten ska påföra en miljöstraffavgift om 5 000 kr om operatören inte uppfyller föreskrivna krav på kontrollintervall enligt art 3.2 EG-förordningen.

Enligt 30 kap 6 § får miljöstraffavgift inte beslutas, om den som anspråket riktas mot inte inom fem år från det att förutsättningarna att besluta om avgift har inträffat har getts tillfälle att yttra sig.

Av 30 kap. 2 § miljöbalken framgår att miljöstraffavgiften ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Den ska dock inte tas ut om det är uppenbart oskäligt.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det aktuella köldmedieanläggningen är en stationär anläggning som består av 44,3 kg köldmedium av typen R404A uppdelat på 6 aggregat innehållande mellan 3,3 och 13 kg köldmedium. Det är ostridigt att anläggningen därmed omfattas av kraven på periodisk läckagekontroll och rapportering enligt förordning (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen.

Till dags dato har nämnden inte fått in några köldmedierrapporter avseende 2009 och 2010 för denna anläggning. Nämnden har heller inte fått några indikationer på att kontroller ska ha utförts dessa år, vare sig från Tuk Tuk Management AB eller Micasa Fastighets AB.

Grunden för överklagandet från Tuk Tuk Management AB är att de invänder mot att betraktas som operatör till denna köldmedieanläggning.

Tuk Tuk Management AB har upprepade gånger framfört att det är fastighetsägaren Micasa fastigheter AB som ska betraktas som operatör av kylanläggningen på följande grunder:

”De kylanläggningar som avses tillhör hyresvärden och fastighetsägaren. Kraven för kylanläggningar ska därför riktas mot fastighetsägaren som är Micasa Fastigheter AB. Enligt F-gasförordningen är operatören av utrustningen ansvarig för att tillämpliga lagar efterlevs. Operatören definieras som ”varje fysisk eller juridisk person som har det faktiska tekniska ansvaret för utrustningen och systemen”. Micasa fastigheter AB är både ägare av F-gasutrustningens samt utrustningens operatör.

Det ”faktiska tekniska ansvaret” för utrustning har Micasa AB och inbegriper följande: Utrustningen finns inte i Tuk Tuks förhyrda lokaler utan i fastighetsägarens källarplan/teknikutrymme. (där även fastighetsägarens övriga installationer finns, som tillhör hela fastigheten.) Micasa Fastigheter AB har fri åtkomst till systemet med möjlighet att övervaka dess komponenter och dessas funktion, samt befogenhet att bevilja åtkomst till tredje part. Detta har inte Tuk Tuk.

Micasa har kontroll över den dagliga funktionen och driften (t.ex. befogenhet att besluta om avstängning eller start). Detta sker från fastighetsägarens källarplan/teknikutrymme och inte från Tuk Tuks förhyrda lokaler.

Befogenhet (inklusive ekonomisk befogenhet) Har självklart enbart Micasa att besluta om tekniska ändringar (t.ex. byte av en komponent, installation av en läckagedetektor), ändra mängden Fgas i utrustningen eller systemet och låta genomföra kontroller (t.ex. läckagekontroller) eller reparationer.”

Miljö- och hälsoskyddsnämndens bedömning är att det är Tuk Tuk Management AB som är operatör till de kylanläggningar med vårt objektsid 9725 på fastigheten Ånn 7. Detta på följande grunder:

Köldmedieobjektet har funnits i miljöförvaltningens register sedan år 2002 och har i registret hela tiden varit ihopkopplat med livsmedelsverksamheten på Ånn 7 Årsta Sjukhem. Tuk Tuk

Management AB har varit registrerade som ansvariga för livsmedelsverksamheten på Ånn 7 sedan 2009 (delegationsbeslut om godkännande av livsanläggning – omprövning fattades den 23 februari 2009).

Tuk Tuk Management AB har sedan 2010 fakturerats den årliga avgiften för köldmedieanläggningar och avgifterna har betalats. 2013 års avgift har betalats, men bestridits.

Av vad man kan utläsa av inlämnade köldmedierapporter har anläggningen bestått av samma aggregat och samma köldmediemängder sedan år 2002. Av aggregatförteckningen framgår att det handlar om kylar. I en köldmedierapport inlämnad 2004 framgår att anläggningen avser ”Årsta Sjukhem, kökskyla, Tuk-Tuk¹”. (Bilaga 8) Nämnden tolkar detta som att köldmedieanläggningen betjänar livsmedelsverksamheten.

Köldmedierapporten för 2011 är visserligen ställd till en tjänsteman på Micasa Fastigheter i Stockholm och det är Micasa som anges som ”operatör” (bilaga 9). Men den som beställer en läcksökning och lämnar in en köldmedierapport är inte per automatik den som är operatör. Nämnden har inte efterforskat orsaken till varför Micasa beställt kontrollen. Men samme tjänsteman har dock ett år senare, den 26 februari och 5 mars 2013, framfört till miljöförvaltningen att det är hyresgästen som har ansvar för anläggningen och hävdar att detta framgår tydligt av hyresavtalet. Han menar också att det bara är hyresgästen som har tillgång till utrymmet där anläggningen befinner sig. (se ärendeutskrift Bilaga 3)

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att man utifrån ovanstående har haft goda grunder för att betrakta Tuk Tuk Management AB som verksamhetsutövare och operatör av köldmedieanläggningen och anser att det är Tuk Tuk Management AB som har att bevisa att man inte är operatör, utifrån den omvända bevisbördan 2 kap 1 § miljöbalken. Handläggarna har flera gånger upplyst Tuk Tuk Management AB om att vi behöver ett underlag i form av t ex ett hyresavtal för att kunna göra en omprövning av vem som är operatör. Någon sådan dokumentation har inte lämnats in av Tuk Tuk, och nämnden har därför inhämtat inhämtat hyresavtalet med planritningar från Micasa. (Bilaga 8) Där framgår bland annat följande:

¹ 2004 års ägare Tuk-Tuk är inte samma bolag som dagens Tuk Tuk Management AB.

Underhåll mm:

Hyresgästen ansvarar för service och underhåll av kylt soprum.

Beslut av myndighet:

Att det åligger hyresgästen att själv ombesörja och bekosta anordningar som föreskriver lokalen, samt att underrätta och svara för de krav och åtgärder som berörd myndighet kan ålägga.

Särskilda bestämmelser:

I hyresavtalet står det vidare att hyresgästen bekostar och ansvarar för service och underhåll på maskiner, inredningar och övriga inventarier och detta efter den angivna utrustningslistan. Av utrustningslistan framgår snabbnedkylningsrum 0032, kylskåp 0021, frysskåp 0065, frysskåp 0071 samt frysskåp 0072 och detta i enlighet med planritningen.

Någon inspektion på plats har inte utförts av miljöförvaltningen, eftersom nämnden bedömt att hyresavtalet utgör ett tillräckligt underlag för bedömningen av att det är Tuk Tuk Management AB som är operatör. Om det sedan i realiteten finns praktiska lösningar och muntliga överenskommelser mellan Tuk Tuk Management AB och Micasa Fastigheter AB som säger något annat än hyresavtalet så är det förhållanden som ligger utanför nämndens utredningsansvar.

Sammantaget anser nämnden att det som framkommit av hyresavtalet och planritningar och det faktum att köldmedieanläggningen betjänar livsmedelsverksamheten styrker bedömningen att det är Tuk Tuk Management AB som är operatör och därmed ansvarig för köldmedieanläggningen på Ånn 7 sedan februari 2009. Det innebär att företaget ansvarar för att lämna in kontrollrapporter avseende år 2008 och framåt samt ansvarar för att läckagekontroll genomförs från och med år 2009.

Därmed anser nämnden att den gjort rätt som påfört Tuk Tuk miljöstraffavgift för ej uppfyllt krav på kontrollintervall åren 2009 och 2010 och yrkar att mark- och miljödomstolen ska avslå överklagandet och fastställa nämndens beslut daterade den 9 november 2012 med diarienummer 2012-14391 respektive 2012-14395.

//

Bilagor

Samtliga bilagor översändes till mark- och miljödomstolen
Endast bilaga 4-6 bifogas utskicket till miljö- och
hälsoskydds nämnden.

- 1 Underrättelse MSA 2009 (endast till MMD)
- 2 Underrättelse MSA 2010 (endast till MMD)
- 3 Ärendeutskrift dnr 2012-14391 och 2012-14395
(endast till MMD)
- 4 Beslut om MSA 2009
- 5 Beslut om MSA 2010
- 6 Överklagande från Tuk Tuk Management AB
- 7 Hyresavtal med bilagor (endast till MMD)
- 8 Köldmedierapport från 2004 (endast till MMD)
- 9 Köldmedierapport från 2011 (endast till MMD)